

A la memòria i agraïment del nostre estimat mestre, Francesc Ferrer i Guàrdia.

Un 14 de gener de 1859, en Alella, va nàixer el pedagog, lliurepensador i anarquista català Francesc Ferrer i Guàrdia, i un 13 d'octubre de 1909, fa ara 113 anys, **als cinquanta anys, fa ser executat a Montjuïc**, per els seus enemics, els reaccionaris, l'església i els capitalistes d'aquella època, un innocent mes mort per la intolerància del autoritarisme.

El projecte fonamental de vida Francesc Ferrer i Guàrdia és l'**Escola Moderna**, oberta a Barcelona, al carrer Bailèn, al número 56, a partir de 1901. S'hi portarà a terme un ensenyament inspirat en el lliurepensament, mitjançant la pràctica de la coeducació de sexes i de classes socials, la insistència en la necessitat de la higiene personal i social, el rebuig als exàmens i a tot sistema de premis i càstigs i la obertura de l'escola a les dinàmiques de la vida social i laboral, i amb l'organització d'activitats de descoberta del medi natural. Els nens i nenes tindran una insòlita llibertat, faran jocs i exercicis a l'aire lliure, i un dels eixos de l'aprenentatge el constituïran les seves pròpies redaccions i comentaris d'aquestes vivències.

Un trencament veritablement revolucionari amb els mètodes tradicionals. A l'**Escola Moderna** s'hi organitzaran conferències dominicals, enteses com una extensió educativa per a les famílies, comptant amb el suport i la intervenció de personatges de prestigi científic universal i reconegut.

La sensibilitat pedagògica es vincularà amb l'ideal d'emancipació del gènere humà, propi dels corrents llibertaris envers els quals anirà derivant el compromís polític de **Francesc Ferrer i Guàrdia**. Serà un exemple rotund de l'estreta relació que el pensament anarquista mantindrà amb l'horitzó d'un ensenyament renovat, considerat com a via fonamental per accedir a l'alliberament de l'individu de qualsevol sotmetiment.

El procés de 1909 i l'assassinat de Ferrer i Guàrdia, va ser un muntatge del poder repressor, perquè, sense cap prova, se'l va acusar d'haver instigat els esdeveniments de la Setmana Tràgica de juliol de 1909. Va ser afusellat a Montjuïc, passant per un judici sense garanties, a càrrec d'un tribunal militar, el 13 d'octubre de 1909. El ressò internacional d'aquesta injusta execució es va manifestar en un seguit d'actes de protesta cívica, arreu d'Europa i del món, encapçalats per persones de totes les sensibilitats humanistes i progressistes, que, com a testimoni simbòlic, van confluïr en la construcció d'un monument erigit a Brussel·les l'any 1911, amb el qual s'homenatja Ferrer i Guàrdia com a màrtir de la llibertat de pensament. Al peu d'aquest monument hi ha gravat el seu missatge: "*L'ensenyament racionalista pot i ha de discutir-ho tot, situant prèviament els nens sobre la via ampla i directa de la investigació personal*".

Recordant a Ferrer i el seu ideari bàsic: "**Queremos personas capaces de destruir, de renovar sin cesar los medios y de renovarse ellas mismas; personas cuya independencia intelectual sea su mayor fuerza, que jamás estén ligados a nada... aspirando a vivir vidas múltiples en una sola vida**"

Salut Joan Pinyana Mormeneo octubre 2022